

Van het begin der schepping. Heeft Genesis een 'hiaat'?

Door *Russell Grigg* (vertaling van <http://creation.com/from-the-beginning-of-the-creation> door Ad Massar)

Is er een 'hiaat' van miljarden jaren tussen vers 1 en vers 2 van Genesis hoofdstuk 1, waarbinnen Christenen gemakkelijk de lange leeftijden kunnen plaatsen die evolutie-geologen daarvoor opeisen? ^{1,2}

Wat zegt de Bijbel eigenlijk?

Wat bedoelde Mozes over te brengen?

The Gap Theory involves this.

De meest voor de hand liggende en eenvoudige lezing van Genesis 1 laat op het eerste gezicht zien, dat Mozes, onder Gods leiding, de bedoeling had om een letterlijk historisch verslag te schrijven van wat God aan hem of aan zijn voorgangers, had geopenbaard en niet een cryptische boodschap met een heen-wijzing naar een super-intelligentie. Met andere woorden, als God de bedoeling had ons duidelijk te maken dat er een kloof van miljarden jaren tussen de verzen 1 en 2 was, waarbij zoveel details over Satan, zonde, oordeel, straf, herschepping, enz., dan hadden we redelijkerwijs kunnen verwachten dat hij de auteur voorzien zou hebben van tenminste enkele van deze vermeende details. Dat deed Hij niet. Ook zijn ze nergens anders in de Bijbel te vinden. ³

In feite hebben orthodoxe Joden en conservatieve Christenen Genesis 1 altijd als letterlijk historisch gelezen. Prof. Davis Young, een theïstisch evolutionist, geeft toe:

'Het kan niet worden ontkend, ondanks frequente interpretaties van Genesis 1 dat uitgaat van het rigide letterlijke, dat de bijna universele kijk van de Christelijke wereld tot aan de 18^e eeuw was, dat de aarde slechts een paar duizend jaar oud was. Tot aan de ontwikkeling van het modern wetenschappelijk onderzoek van de aarde zelf, werd dit standpunt binnen de kerk niet in twijfel getrokken.' ⁴

Andere Bijbelgedeelten zijn de doodsteek voor de Gap-theorie.

[Genesis 1:31](#) zegt: '*En God zag alles wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed.*' [In het Hebreeuws staat hier *tov meod*, wat perfectie aanduidt, een volledige afwezigheid van elke vorm van kwaad, zoals Calvijn en andere uitleggers daarop hebben gewezen]. Dit zou nauwelijks een accurate beschrijving kunnen zijn als het wezen dat Satan werd, al in opstand zou zijn gekomen! En als daar miljarden fossielen vanuit de 'Lucifer-vloed' zouden zijn, met de kenmerken van ziekte, wreedheid, dood en verval, overeenkomend met het uitsterven van een volledig pre-Adamitisch ras en het uitsterven van een complete wereld van dieren, met Adam en Eva wandelend bovenop een berg van begraven fossielen, hoe zou God dit alles 'zeer goed' hebben kunnen noemen? ⁵ (In hun monumentale commentaar op het Oude Testament, zeggen Keil en Delitzsch over 'zeer goed' in [Genesis 1:31](#): 'alles was perfect naar zijn aard. De aanwezigheid van enig kwaad in de schepping van God wordt absoluut ontkend en de hypothese volledig weerlegd dat het zesdaagse werk alleen maar ijdel en een draagvlak gaf voor een ongoddelijk en kwaad principe, dat zijn weg daarin al gebaad had.')

Genesis 6-9 beschrijft een wereldwijde vloed waarin al de zuurstof-ademende landdieren die niet op Noachs ark waren, omkwamen. Omdat de aanhangers van de Gap-theorie de fossielen toewijzen aan 'Lucifers vloed',

worden zij gedwongen te concluderen dat de zondvloed geen zichtbare sporen heeft achtergelaten of slechts een lokale gebeurtenis was. Zeker is dat een vloed die expliciet beschreven wordt in de Bijbel, een betere bron vormt voor de fossielen, dan een hypothetische vloed die in de Bijbel in het geheel niet genoemd wordt!

[Exodus 20:11](#) zegt: '*Want in zes dagen heeft de HERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, ...*' Dit is het ultieme vers buiten Genesis wat betreft het tijdsraam van de schepping. Het stelt categorisch dat God alles in zes dagen geschapen heeft. Er is gewoon geen ruimte voor een 'hiaat'.⁶

[Romeinen 5:12](#) stelt: '*...door één mens (Adam) is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood ...*', Adam was geschapen op de zesde dag, maar de klassieke 'gap-theorie' zegt dat de dood er al was gedurende de 'hiaat-periode' vóór de eerste dag. Maar niet volgens de apostel Paulus! Dit vers zegt duidelijk dat de dood in de wereld kwam vanwege (en dus *ná*) dat Adam gezondigd had. Er is geen aanleiding om dit te beperken tot de menselijke dood; integendeel, [Romeinen 8:20](#) zegt dat de héle schepping '*aan de vruchteloosheid onderworpen is*'. De dood kon daarom nog niet in de wereld gekomen zijn (met fossielen gedood in de vermeende 'Lucifers vloed') vóór dat Adam gezondigd had. Aanhangers van de Gap-theorie moeten daarom zeggen dat [Romeinen 5:12](#) en [Genesis 3:3](#) alleen slaan op een geestelijke dood. Dit is niet zo. Adam begon lichamelijk te sterven (Hebreeuws: 'stervende zult gij sterven' dat is, dat het proces van sterven zou beginnen—[Genesis 3:19](#), en voltooid in [Genesis 5:5](#) en hij stierf ook geestelijk.⁷ Jezus onderging beide de lichamelijke en de geestelijke dood ([Mattheüs 27:46](#)) voor ons aan het kruis. Zie ook [1 Korinthe 15:21-22](#).

Wat is de Gap-theorie?

De Gap-theorie is een poging van sommige Christelijke theologen om Genesis aan te passen aan het populaire geloof dat het universum buitengewoon oud is. Gap-aanhangers geloven in een letterlijk Genesis, maar accepteren een extreem hoge (ongedefinieerde) leeftijd voor de aarde. Om deze weergaven met elkaar te verzoenen, passen zij de geologische leeftijden tussen vers 1 en 2 van Genesis 1. Nochtans zijn zij tegen evolutie.

Volgens Weston W. Fields, auteur van het ultieme anti-gap boek [Unformed and Unfilled](#), kan de traditionele of klassieke Gap-theorie als volgt samengevat worden: 'In het verre ongedateerde verleden schiep God een perfecte hemel en perfecte aarde. Satan was de heerser over de aarde die was bevolkt door een ras van 'mensen' zonder een ziel. Uiteindelijk rebelleerde Satan, die rondging in een hof van Eden, samengesteld uit edelstenen ([Ezechiël 28](#)), door het verlangen aan God gelijk te zijn ([Jesaja 14](#)). Als gevolg van Satans val, deed de zonde intrede in het universum en bracht Gods oordeel op aarde in de vorm van een vloed. (aangegeven door het water in 1:2) en daarna een wereld omvattende ijstijd toen het licht en de hitte van de zon op een of andere manier verdwenen was. Al de planten, dieren en menselijke fossielen vandaag de dag op aarde, dateren van deze 'Lucifers-vloed' en staan in geen enkele genetische relatie met de planten, dieren en mensen die vandaag op aarde leven ...' (Ref. 6, p. 7). De hedendaagse schepselen zijn het resultaat van een zesdaagse herschepping.

Let echter op, recent kwam er nieuwe Gap-theorie aan de oppervlakte, waarin geen sprake is van vernietiging of herstel; voorstanders postuleren slechts een lange-tijd kloof met oude sterren, een oude aarde, of beide.

De Gap-theorie plaatst miljoenen jaren tussen vers 1 en 2 in Genesis 1.

Het vermeende Bijbelse bewijs voor een 'hiaat'.

Aanhangers van de Gap-theorie zijn sterk afhankelijk van revisionistische vertalingen van enkele Hebreeuwse woorden.

1. De Hebreeuwse woorden *bara* ('scheppen uit het niets') en *asah* ('maken'). [Genesis 1:1](#) gebruikt het woord *bara* en [Exodus 20:11](#) gebruikt *asah*. De Gap-aanhangers beweren dat [Exodus 20:11](#) verwijst naar een nieuw te maken en een nieuw te vormen verwoeste wereld. Zij beweren dat *bara* en *asah* niet door elkaar kunnen worden gebruikt.

Antwoord: Het Hebreeuwse woord *bara* wordt drie keer gebruikt in Genesis 1, iedere keer wordt het gebruikt voor de schepping van iets totaal nieuws—iets wat daarvoor niet bestond.

In [Genesis 1:1](#), is *bara* gebruikt voor de schepping van de hemelen en de aarde.

In [Genesis 1:21](#), is *bara* gebruikt voor de schepping van het eerste bewuste dieren (of *nephis*) leven.

In [Genesis 1:27](#), is *bara* gebruikt voor de schepping van de eerste mens, dat wil zeggen menselijk leven—geschapen naar Gods beeld.

Maar [Genesis 1:26](#) citeert God als Hij zegt: '*Laat Ons mensen maken([asah](#)) naar ons beeld*', terwijl het daarop volgende vers zegt, '*En God schiep ([bara](#)) de mens naar Zijn beeld*'. Dezelfde gebeurtenis hier omschreven door de beide woorden *bara* en *asah*, dus worden de woorden duidelijk door elkaar gebruikt—de passage is Hebreeuws parallellisme. Bovendien zegt [Genesis 2:4](#): '*Dit is de geschiedenis van de hemel en de aarde, toen zij geschapen ([bara](#)) werden. Ten dage, dat de HERE God aarde en hemel maakte ([asah](#))*'. Hier worden *bara* en *asah* opnieuw samen gebruikt in een synoniem parallellisme, wat opnieuw laat zien dat zij door Mozes door elkaar worden gebruikt.

Soms wordt *asah* duidelijk gebruikt voor scheppen *ex nihilo* (uit het niets) ondanks dat de Gap-aanhangers het tegenovergestelde beweren, bijvoorbeeld in [Nehemia 9:6](#): '*Gij toch zijt alleen de HERE, Gij hebt de hemel, de hemel der hemelen en al zijn heer gemaakt ([asah](#)), de aarde en al wat daarop is, de zeeën en al wat daarin is; ja, Gij geeft hun allen het leven, en het heer des hemels buigt zich voor U neder*'.

2. 'Waw' is de naam van de Hebreeuwse letter die gebruikt wordt als een combinatie. Het kan betekenen 'en', 'maar', 'nu', 'dan' en verschillende andere dingen afhankelijk van de context en de soort van de betrokken *waw*.⁸ Het komt voor aan het begin van [Genesis 1:2](#) en is vertaald in de KJV, 'En de aarde nu [*waw*] was zonder vorm en ledig'. De Gap-aanhangers gebruiken deze vertaling ter ondersteuning van de Gap-theorie. Echter, de meest eenvoudige lezing van de tekst, ziet vers 1 van Genesis 1 als het belangrijkste onderwerp- en- werkwoord-component, met vers 2 bevattende drie 'indirecte clausules'. Dit is wat de (Hebreeuwse grammaticus) Gesenius de term '*waw explicativum*' gaf, [ook wel genoemd *copulatieve waw* of *disjunctieve waw*] of verklarende *waw* en vergelijkt het met het Engelse 'to wit' of het Nederlandse 'namelijk'.

Een dergelijke disjunctieve *waw* is eenvoudig uit te leggen vanuit het Hebreeuws, omdat het is gevormd door *waw* gevolgd door een niet-werkwoord. Het introduceert een verklarende voorlooptekenreeks, dat is, het waarschuwt de lezer om de volgende passage tussen haakjes te plaatsen, als het ware—een beschrijvende aanduiding over het vorige zelfstandig naamwoord. Het betekent *niet* iets wat er op volgt in een tijdreeks—dit zou worden aangegeven door een andere Hebreeuwse constructie de consecutieve *waw* genoemd, waar de *waw* wordt gevolgd door een werkwoord [de consecutieve *waw*, is het in feite gebruikt vóór de verschillende scheppingsdagen. (zie [Creation at the academy Dr Doug Kelly interview](#))]. Dus blijkt uit de Hebreeuwse grammatica dat een betere vertaling van [Genesis 1:2](#) zou zijn: '*De aarde nu ...*', en geparafraseerd zou het kunnen zijn: '*Nu zover het de aarde betreft ...*'.¹⁰

Het is alsof de auteur van Genesis (onder Gods leiding), door het gebruik van een dergelijk verbindingswoord tot uitdrukking wil brengen dat er geen onderbreking is tussen de twee verzen.

3. 'Was' [Hebreeuws *hayetah*] in [Genesis 1:2](#) is door de Gap-aanhangers vertaald met 'werd', wat de lezing geeft, 'En de aarde nu werd [of is geworden] zonder vorm en ledig'. Gap theoreticus A.C. Culance besteedt bijna 80% van zijn boek *Without Form and Void*, inclusief 13 aanhangsels, om te pleiten voor deze vertaling, in het bijzonder met de pluperfect 'is geworden'.

Echter, erkende grammatici, spraakkundigen en taalkundigen, hebben bijna unaniem de vertalingen 'werd' en 'is geworden' verworpen.¹¹ Het is een fundamenteel exegetische misvatting te beweren dat, omdat *Strong's Concordantie* 'werd' als één van betekenissen van het woord *haya* geeft, dat het legitiem zou zijn om het op deze manier in *de specifieke context van [Genesis 1:2](#)* te vertalen. Het is grammaticaal gewoon onmogelijk wanneer het werkwoord *haya* is gecombineerd met een disjunctieve *waw*—in de rest van het Oude Testament is *Waw* + een zelfstandig naamwoord + *haya* (*qal* perfect, 3^e persoon) altijd vertaald met 'was' of 'kwam', maar *nooit* met 'werd'.

4. De Hebreeuwse woorden *tohu* en *bohu*, vertaald met 'zonder vorm' en 'ledig', in [Genesis 1:2](#), wordt door de Gap-aanhangers opgeëist om een vernietigend oordeel aan te duiden in plaats van een proces van opbouw.¹² Maar *tohu* vinden we verschillende keren in de Bijbel 'waar het wordt gebruikt in een moreel neutrale vorm, met een beschrijving van iets onvoltooids en verward, maar niet noodzakelijkerwijs als kwaad!'.¹³ De eeuwen door hebben Hebreeuwse geleerden en de Kerk geoordeeld dat [Genesis 1:2](#) niet een scene is van oordeel of van een staat van kwaad, veroorzaakt door de val van engelen, maar een beschrijving van de onvoltooide staat van het heelal. De duidelijke en eenvoudige bedoeling van wat Mozes zegt is, dat er op de eerste dag een met water bedekte massa was, met nog geen functioneel droog land (*tohu* = 'zonder vorm'), en nog onbewoond (*bohu* = ongevuld).

Sommigen hebben [Jeremia 4:23](#) misbruikt om de Gap-theorie te onderwijzen, omdat het de zin *tohu va bohu* gebruikt om het resultaat van een oordeel te beschrijven. Leidende gap-theoretici zoals Arthur Culance gebruiken dit feit om te beweren dat 'zonder vorm en ledig' zou moeten betekenen 'verwoest door een oordeel'. Maar dit is misleidend—er is niets in de Hebreeuwse woorden *tohu* VA *bohu* dat in zichzelf iets dergelijks suggereert. De enige reden dat zij verwijzen naar 'verwoest' is te wijten aan de context waarin de woorden zijn gevonden. Zij betekenen eenvoudig 'zonder vorm en ledig'. Deze toestand kan of het gevolg zijn van dat er nog niets anders is ontstaan, of sommige ontstane dingen die verwijderd zijn. De context van [Jeremia 4](#) is een profetie over de plundering door de Babyloniërs van Jeruzalem, niet schepping. In feite staat [Jeremia 4:23](#) bekend als een literaire toepassing op

[Genesis 1:2](#)—het oordeel zou zo ernstig zijn, dat de uiteindelijke staat ervan net zo leeg zou zijn als de wereld voordat God ook maar iets geschapen had. [Jeremia 4:23](#) kan niet gebruikt worden om [Genesis 1:2](#) uit te leggen als een oordeel—dat zou totaal achterstevoren zijn, omdat een toepassing alleen maar in één richting werkt.

Een analogie: als ik mijn tekstverwerker open, is mijn documentscherm leeg. Maar als ik een heel document verwijder, zou mijn scherm eveneens leeg zijn. Dus 'leeg' betekent 'vrij van elke tekst'. In de ene context, is het gebrek aan tekst te wijten aan het feit dat ik nog niets geschreven heb, in de andere context is het een gevolg van de verwijdering van de tekst. Je zult de juiste context moeten weten—je kunt het niet afleiden louter van het woord 'leeg'. Echter, een Custance-achtige analyse van het woord kan concluderen 'leeg' kan verwijzen naar een scherm waarvan alle tekst verwijderd is, dus het woord 'leeg' betekent een tekstverwijderings-gebeurtenis, zelfs wanneer er geen is vermeld.

5. Het Engelse woord 'replenish' in de KJV vertaling van [Genesis 1:28](#) ("*... and God said unto them, Be fruitful and multiply and replenish the earth*") biedt geen ondersteuning voor de Gap-theorie zoals de Gap-aanhangers beweren. Taalkundige Dr. Charles Taylor schrijft, "Zoals vertaald in 1611 was het (replenish) slechts een parallel tot 'vullen' en het voorvoegsel 're' betekent niet 'her', maar 'volledig'." ¹⁴ Hetzelfde Hebreeuwse woord *male* is gebruikt in [Genesis 1:22](#), en is daar vertaald met 'vervult' (de wateren in de zeeën), dus is er geen noodzaak om het in vers 28 anders te vertalen. (Zie ook [What does replenish the earth mean?](#))
6. De duisternis. Aangezien 'God licht is' ([1 Johannes 1:5](#)), en in de Bijbel 'duisternis' soms gebruikt wordt als een metafoor voor oordeel over goddelozen ([Exodus 10:21](#), [Jesaja 13:10](#), [Joël 2:31](#), [Mattheüs 27:45](#), etc.), hebben sommige (niet alle) Gap-aanhangers betoogd, dat [Genesis 1:2](#) naar een toestand van kwaad verwijst. Dit is een fout van de logica. 'Het symbool wordt verward met dat wat gesymboliseerd wordt, zodat het symbool zelf nu als kwaad beschouwd wordt!' ¹⁵

De aarde kon niet anders als duisternis zijn, want het licht was nog niet geschapen. Inderdaad, [Genesis 1:3](#), '*En God zei daar zij licht*', zou alleen al voldoende zijn om de Gap-theorie te ondermijnen. Als de zon, maan en sterren al 'In den beginne' ([Genesis 1:1](#)) geschapen waren (waar zelfs de nieuwe Gap-theorieën op aandringen), waarom was het dan noodzakelijk voor God om licht te scheppen (vers 3) na het veronderstelde hiaat tussen de verzen 1 en 2?

Andere problemen.

1. Heel veel dierlijke fossielen zijn vrijwel identiek qua functies als vandaag levende dieren. Traditionele Gap-aanhangers worden geconfronteerd met het probleem van hoe en waarom dit zo is, zonder dat er enige lijn van afkomst is.
2. Gap-aanhangers gaan voorbij aan de woorden van de Heer Jezus in [Markus 10:6](#), '*Maar van het begin der schepping heeft Hij hen als man en vrouw gemaakt.*' Uiteraard voorzag de Heer zelf geen hiaat van betekenis tussen [Genesis 1:1](#) en de schepping van Adam en Eva.
3. In ieder geval is er veel excellent wetenschappelijk bewijs, consistent met een jonge aarde. ¹⁶ (Zie [Q&A: Young World evidence](#)).
4. Het hele concept voor de noodzaak van een hiaat, laat 'een verkeerde manier van denken' zien. Het is de uitkomst van het gebruik van humanistisch, evolutionair wetenschappelijke opinies om de Bijbel te verklaren, in plaats van het tegenovergestelde.

Conclusie.

Hoewel de Gap-theorie goedbedoeld is door zijn aanhangers, wordt hij niet bevestigd door enig gegeven, noch taalkundig, noch Bijbels, noch praktisch. Er voor pleiten dat de dood al aanwezig was voordat Adam zondigde, is in strijd met het Bijbelse gegeven dat de dood verscheen nadat Adam gezondigd had, wat de verlossing van de mens noodzakelijk maakte door de dood van Christus aan het kruis en Zijn opstanding.

Waar passen de engelen in?

[Exodus 20:11](#) zegt dat God alle dingen maakte in hemel en op aarde in zes dagen. Daarbij moeten ook de engelen besloten zijn, allen goed of heilig geschapen. ([Colossenzen 1:16](#); [Judas :6](#)).

[Job 38:4](#) & [7](#) suggereert dat de engelen ('zonen Gods') aanwezig waren toen God de fundamenten van de aarde legde, d.w.z. geschapen op dag 1 ([Genesis 1:1](#)), vóór dat Hij het licht schiep. Engelen, die geestelijke wezens zijn, hebben geen ogen met menselijke retina's en konden dus vermoedelijk in het donker zien evenals God dat kan.

Dit werpt de vraag op wanneer deze wezens in opstand kwamen en aanleiding gaven tot opkomst van Satan en zijn demonische volgelingen ([2 Petrus 2:4](#); [Judas :6](#)). Dit was zeker niet vóór het moment dat God verkondigde dat alles 'zeer goed' was tegen het einde van de zesde dag ([Genesis 1:31](#)). Sommige Gap-aanhangers zeggen dat er niet voldoende tijd was na de zesde dag en vóór de gebeurtenissen in Genesis 3 om te voorzien in deze rebellie. Dus hoe lang was het?

We weten niet hoelang het was na de zesde dag (of de zevende?) dat de verleiding van Eva plaatsvond (Genesis 3). We kunnen veronderstellen dat het geweest moet zijn vóór dat Eva in staat was om zwanger te worden ([Genesis 4:1](#)). Omdat Kaïn een zondige natuur had moet de conceptie plaats gevonden hebben na de zondeval van zijn ouders.

Laten we er daarom vanuit gaan dat het niet langer dan een week was tussen de zesde dag en de zondeval. Geeft dit voldoende tijd? Ter overweging:

- Engelen bewonen een geestelijk rijk/dimensie en we weten niet hoe deze zich verhoudt met ons eigen ruimte/materie/tijd-continuüm. Sinds Einstein weten we, dat tijd geen constante is en beïnvloed wordt door bijvoorbeeld de zwaartekracht, dus is tijd (als daar al zoiets bestaat) in de geestelijke dimensie niet noodzakelijk hetzelfde als tijd in de dimensies die wij kennen.
- Zelfs als het bovenstaande niet van toepassing is, lijkt één week meer dan voldoende tijd. Degenen die zeggen, 'Het zou niet voldoende geweest zijn,' en dus kiezen voor een hiaat vóór [Genesis 1:2](#), passen een menselijke standaard van redeneren toe. Echter zouden, zeker engelen, met een bovenmenselijke intelligentie (maar niet alwetend), begrensd kunnen worden door zulke antropomorfe beperkingen?
- Zelfs als we mensen als voorbeeld nemen, waarom zou één dag, of zelfs één uur niet voldoende zijn om een situatie te beoordelen en voor trots om op te wellen als resultaat? Waarom zou het een lange tijd moeten duren om anderen op te roepen om deel te nemen aan rebellie. Een paar uur of zelfs een dag of twee van demagogie, is vaak al voldoende geweest om gewone eenvoudige burgers op te zetten tot een lynchpartij. Zie de menigte in Jeruzalem tijdens het proces van de Heer Jezus. Het uitwerpen door God vanuit Zijn nabijheid van de engelen die dusdanig gezondigd hadden, kan daarna gemakkelijk binnen een heel korte tijd hebben plaatsgevonden—misschien zelfs binnen enkele minuten of nog minder.

We concluderen daarom dat de tijd die nodig was voor de engelen om in opstand te komen geen 'hiaat' noodzakelijk maakt in Genesis 1 tussen vers 1 en 2. Een dergelijke gegeven zou in tegenspraak zijn met alles wat God beschrijft als 'zeer goed' aan het eind van de zesde dag.

Related Articles

- ▶ [Gap theory revisited](#)
- ▶ [Replenish the earth](#)
- ▶ [Christianity Today?](#)
- ▶ [How long were the days of Genesis 1?](#)
- ▶ [The meaning of *yôm* in Genesis 1:1–2:4](#)
- ▶ [Morning has broken ... but when?](#)
- ▶ [How Genesis 13 undermines the 'gap theory'](#)

Further Reading

- ▶ [Creation Compromises](#)
- ▶ [What about gap theories?](#) (Chapter 3 of the *Creation Answers Book*)

Related Media

[Gap Theory—an idea with holes?](#)

References and notes

1. Proposed by Thomas Chalmers (1780–1847), founder of the Free Church of Scotland, the idea of a gap was 'canonized' for some Christians when C.I. Scofield included it in the footnotes of the *Scofield Reference Bible* in 1909. [Return to text.](#)
2. The most academic presentation of the gap theory is to be found in *Without Form and Void* by Arthur C. Custance, Doorway Publications, Brookfield, Canada, 1970. [Return to text.](#)
3. The two Bible passages that are usually invoked about the 'fall' of Satan are [Isaiah 14:12–15](#) and [Ezekiel 28:13–17](#). Both of these passages are in the context of prophecies about earthly kings (of Babylon and Tyre), and no explicit reference is made to Satan. However, even if these verses are so taken, there is no indication that any of the events described took place before [Genesis 1:2](#). [Return to text.](#)
4. Davis A. Young, *Christianity and the Age of the Earth*, Zondervan, Michigan, p. 25, 1982. [Return to text.](#)
5. In other words, if [Isaiah 14:12–15](#) and [Ezekiel 28:13–17](#) do refer to the 'fall' of Satan (which certainly is not proven), this more consistently fits after Day Six of Creation Week, and not between verses 1 and 2 of Genesis 1. For further discussion, see my article, [Who was the serpent?](#), *Creation* **13**(4):36–38. [Return to text.](#)
6. For further discussion see Weston W. Fields, *Unformed and Unfilled*, Burgener Enterprises, Collinsville, Illinois, p. 58, 1976. [Return to text.](#)
7. In the Bible, spiritual death has the meaning of separation from God rather than of annihilation. [Return to text.](#)
8. F. Brown, S.R. Driver, and C.A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament*, Oxford, pp. 251–255, 1968, cited from Ref. 6, p. 81. [Return to text.](#)
9. Kautzsch and Cowley, *Gesenius' Hebrew Grammar*, p. 484, section 154a, footnote 1, cited from Ref. 6, p. 82. [Return to text.](#)
10. For a more detailed explanation, see Ref. 6, pp. 81–86. [Return to text.](#)
11. For a more detailed explanation see Ref. 6, pp. 87–112. [Return to text.](#)
12. Ref. 2, p. 168. [Return to text.](#)
13. Ref. 6, p. 129, which summarizes Fields' arguments on pp. 113–130. Gappists sometimes claim that the two words are only used together (*tohu wa bohu*) in other parts of the Bible where judgment is in view; however, there is nothing in the context of Genesis, (which there is in these other references) which would independently suggest judgment. [Return to text.](#)
14. Charles Taylor, *The First 100 Words*, The Good Book Co., Gosford, New South Wales, Australia, p. 74, 1996. [Return to text.](#)
15. Ref. 6, p. 132. [Return to text.](#)
16. See John D. Morris, *The Young Earth*, Master Books, Colorado Springs, 1994; as well as Dr Russell Humphreys' summary, [Evidence for a young world](#), *Creation* **13**(3):28–31, also available as a reprint from the UK, USA, NZ and Australian bookstores. [Return to text.](#)